

MOŽNÉ METODY PODPORY KLIENTŮ V ROZHODOVÁNÍ

IVO ŠELNER

- ▶ Orientace na celkový pohled
- ▶ Zapojení okolí
- ▶ Interdisciplinární pohled
- ▶ Profesionální postoj pracovníků
- ▶ Přiměřenost a obraznost
- ▶ Kladný přístup k člověku
- ▶ Respektovat čas, dodržovat přestávky a opakování
- ▶ Motivovat
- ▶ Rytmus a pravidelnost
- ▶ Individualita jedince
- ▶ Nechat postiženého věci samostatně vykonat
- ▶ Malé kroky

Každý člověk má své vlastní tempo, které ovlivňuje jeho interakci k okolí a vztah k sobě samému.

ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY PRO PRÁCI S LIDMI S POSTIŽENÍM

- ▶ jak mám klienty s mentálním postižením doprovázet, pečovat o ně v situacích, které vlastně neznám,
- ▶ jak mám klienty s mentálním postižením doprovázet, pečovat o ně v situacích, se kterými nebyli ještě konfrontováni a na které nejsou připraveni.

- ▶ není podstatné, jaký by člověk s postižením měl být, **ale jaký je teď a jaké má možnosti,**
- ▶ člověka s postižením brát jako osobnost, porozumět mu a podpořit jej v tom, aby si našel **svoji cestu** v souladu se svými možnostmi a realitou,
- ▶ ne *pro* postiženého, nýbrž *s ním* hledat cesty a řešení,
- ▶ ne (mu) vysvětlovat, popisovat, ale *porozumět mu,*
- ▶ ne jednat (za něj), ale *umožnit mu, aby jednal sám,*
- ▶ nerozhodovat za něho, ale *podpořit jej v jeho rozhodnutí.*

- ▶ Člověk s postižením je konfrontován s následujícími tématy a zároveň se učí přebírat odpovědnost za vlastní jednání a rozhodnutí.
- ▶ Postižený je pod trvalým tlakem a své jednání okamžitě **podvědomě koriguje a hodnotí**, zda je to „správné“ (z pohledu personálu, rodičů, okolí... tzv. autocenzura)

- ▶ ***Já vím přece sám, co chci***
- ▶ *Osobní plánování budoucnosti*
- ▶ *Sny a reálnost – konfrontace vlastních cílů a představy okolí*
- ▶ *Definování cílů v rámci osobního plánování budoucnosti - ovlivnění a podpora okolí*

KROKY K SAMOSTATNOSTI – CÍLE – POSTUP

▶ **Čím těžší je postižení, tím větší je závislost na okolí, jež o postiženého pečuje.**

▶ Podpůrná a alternativní komunikace

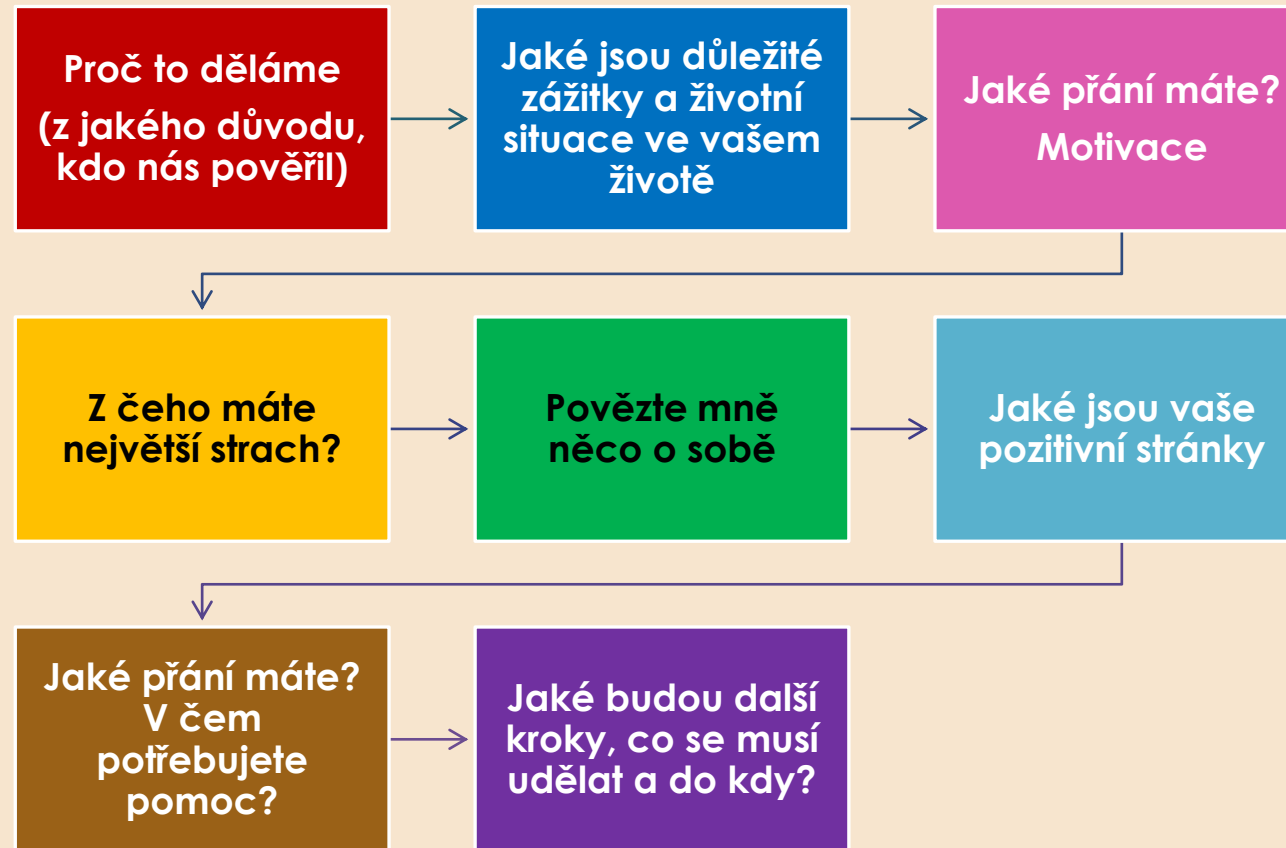
▶ Umožnění výběru

▶ Použití obrazů, pomůcek

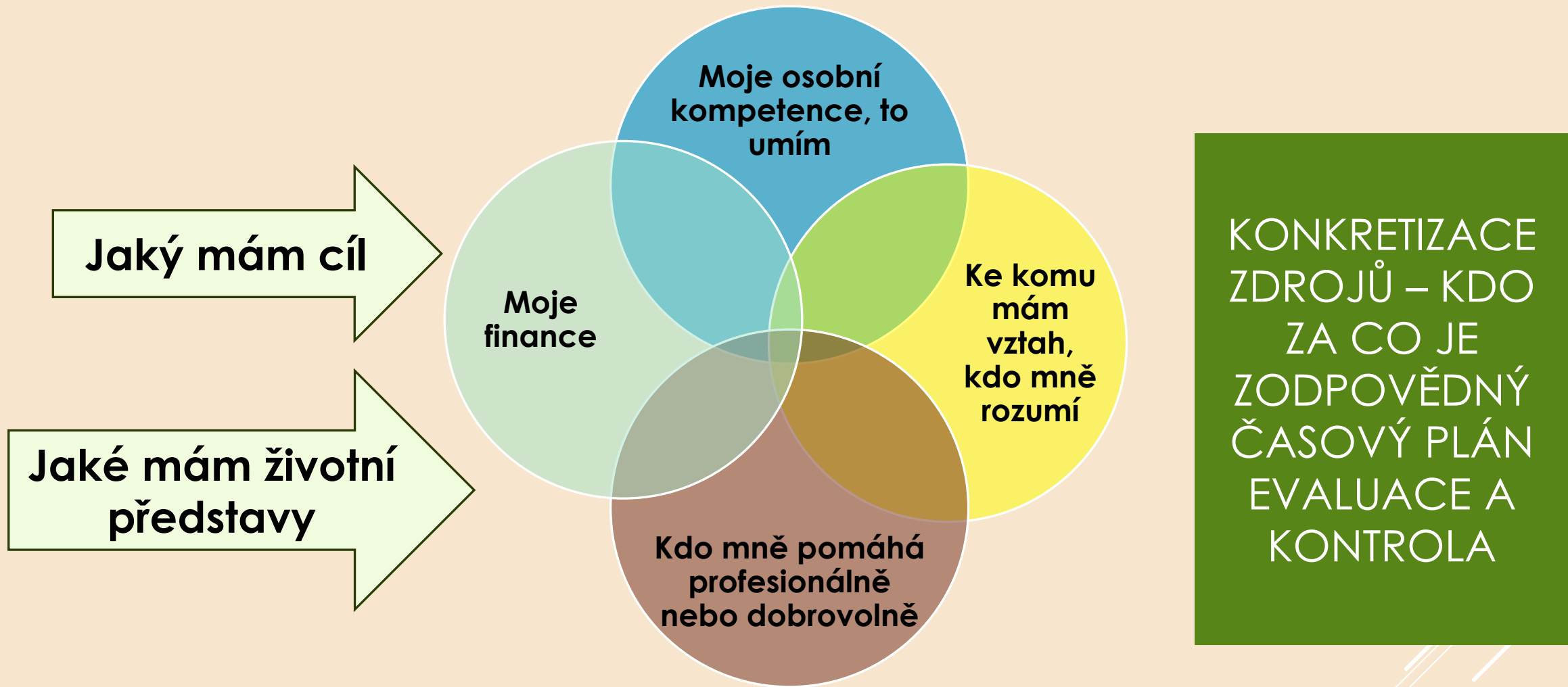
▶ **jak já osobně mohu klienta podpořit, jak dalece jsem ochoten autonomii klientů akceptovat (jaké jsou osobní nebo zákonné překážky)**

▶ Okolí těžce postiženého si často ani nepřipustí myšlenku, že by se postižený mohl nebo měl v některých situacích sám rozhodovat. Přesto bychom i v každodenních situacích našli momenty, kdy by se těžce postižení mohli a měli v některých situacích sami rozhodnout.

AUTONOMIE A MOŽNÉ METODY PODPORUJÍCÍ SAMOSTATNÉ ROZHODOVÁNÍ U KLIENTŮ S TĚŽKÝM POSTIŽENÍM

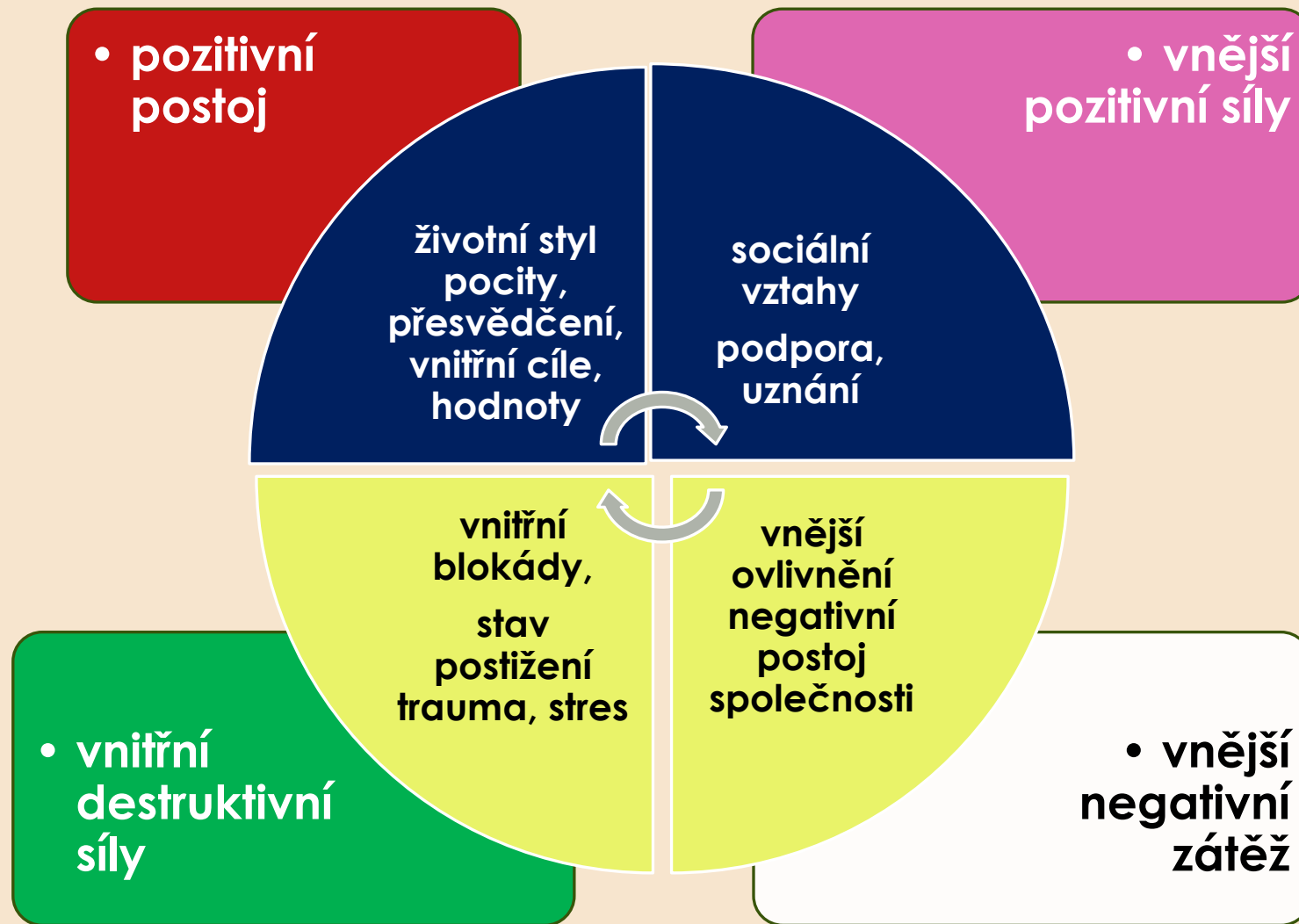

DŮLEŽITÁ KRITÉRIA POMOCI, JEŽ USNADNÍ PROCES A POMŮŽOU
ČLOVĚKA S POSTIŽENÍM LÉPE POZNAT (POMOCNÉ OTÁZKY,
POKUD KLIENT KOMUNIKUJE)

MOŽNÉ METODY PODPORUJÍCÍ SAMOSTATNÉ ROZHODOVÁNÍ – POHLED KLIENTA

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ ROZHODOVÁNÍ

▶ **osobní rozhovor**

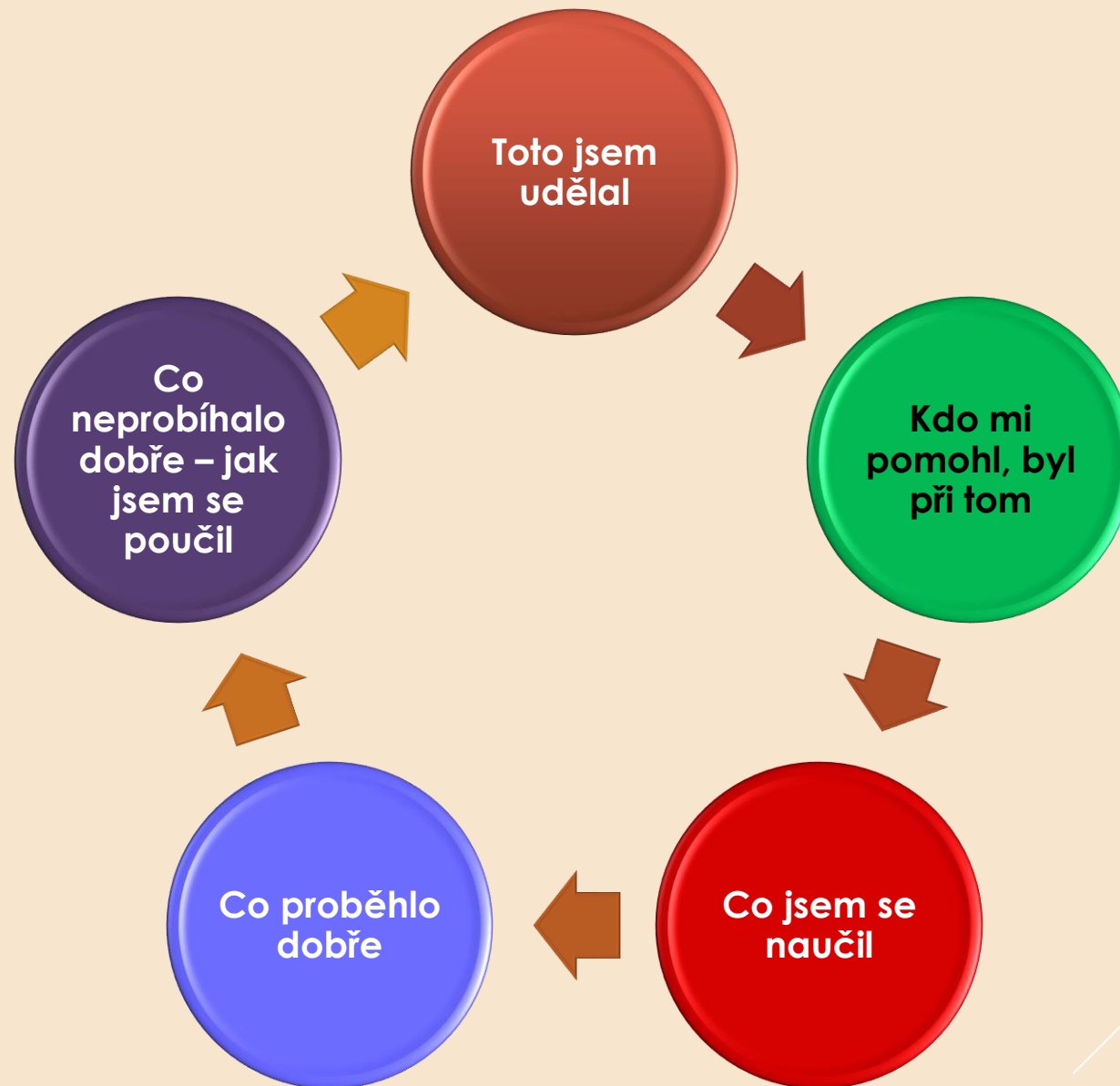
- ▶ Osobní rozhovor organizuje člověk s postižením společně s osobou, ke které má důvěru (rodinný příslušník, pracovník zařízení aj.). Pro přípravu slouží např. manuál s přípravnými otázkami. Úkolem postiženého je otázky si promyslet, formulovat přání, cíle, případně na některé požadavky i definovat své odpovědi, které zapíše do manuálu a současně se připraví plakáty pro prezentaci.

▶ Jaký je **tvůj** cíl, **tvoje** přání a jak **já** tobě mohu pomoci, cíl připravit a uskutečnit

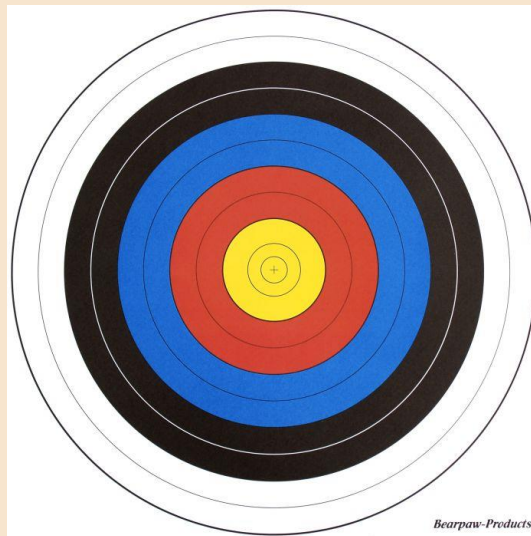
- ▶ Přání
- ▶ Obavy
- ▶ Kdo může pomoci – okruh známých, přátel
- ▶ Kdo může přání blokovat

MOJE OSOBNÍ PLÁNOVÁNÍ BUDOUCNOSTI – KONFERENCE

MŮJ DENÍK

Rodina

Společnost

Personál

Přátelé

POSOUZENÍ, KDO MÁ Z OKOLÍ VLIV NA ČLOVĚKA
S POSTIŽENÍM

1. Co bylo
doposud
vykonáno

2. Jaké plyne
ponaučení
a závěry

3. Co
bylo
úspěšné

4. Jaké
jsou
obavy

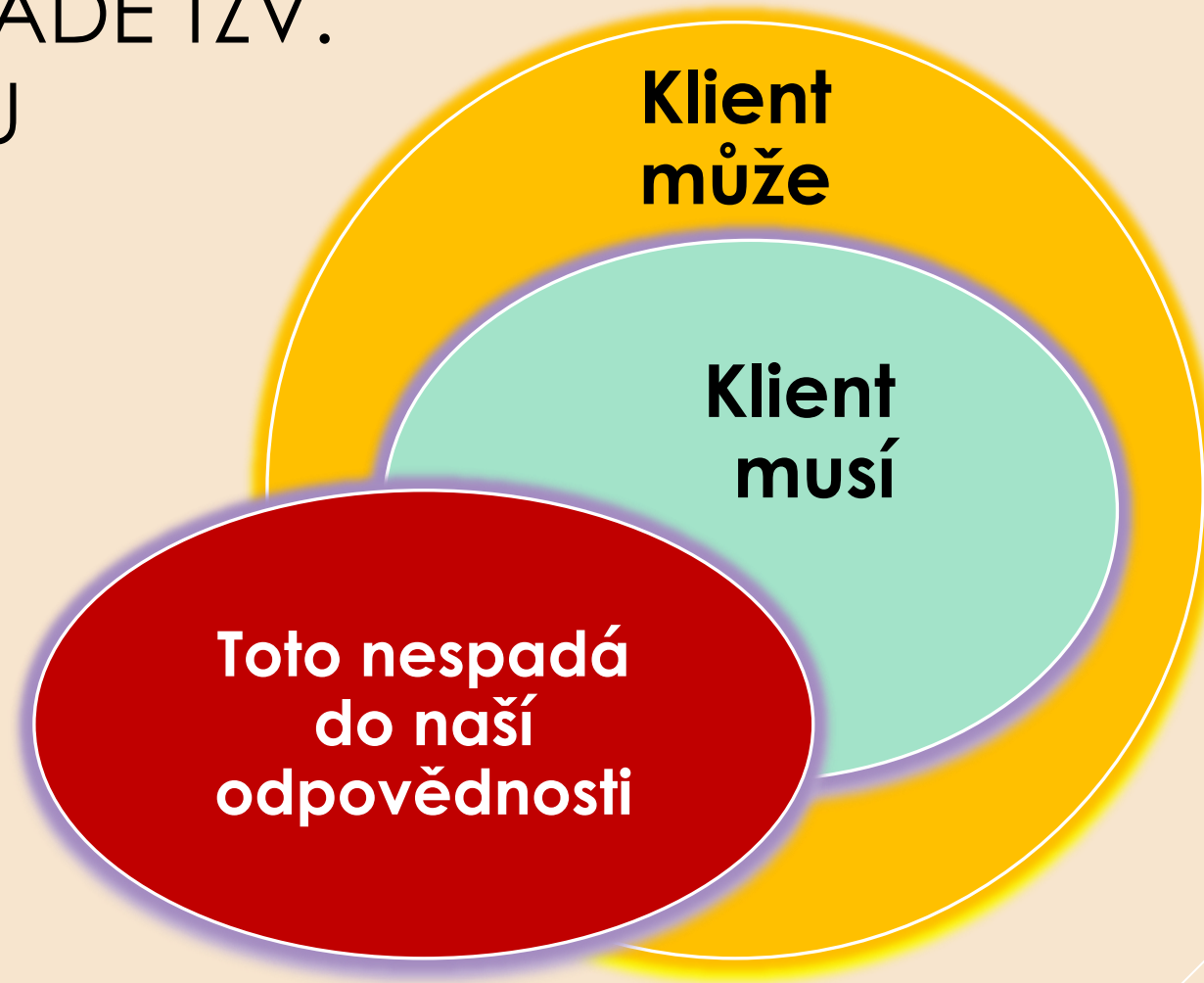
5. Jaké jsou
další kroky

VYHODNOCENÍ SITUACE JAKO REFLEXE (TZV. METODA 4+1 OTÁZKY)

DALŠÍ KROKY

ŘEŠENÍ NA ZÁKLADĚ TZV. OŘECHU

MAPS

Pohled klienta

Kdo realizaci podpoří nebo u koho je třeba hledat podporu (známí, přátelé, rodina, cizí osoby ...)

CÍL

Biografie-nejdůležitější momenty v mém životě

Talent, schopnosti – jaké jsou silné stránky, co umím dobře

Obavy, noční můra – z čeho mám strach

Přání-Sny, představy – co bych chtěl v životě uskutečnit, dosáhnout

Plán – kdo, kdy kde...

Co klient potřebuje k dosažení cíle

Zdroje klienta

Eventuální problémy, překážky

Pohled a podpora okolí

PATH – 1 – PŘÍPRAVA, POHLED KLIENTA

► Můj cíl – JÁ chci .... dosáhnout

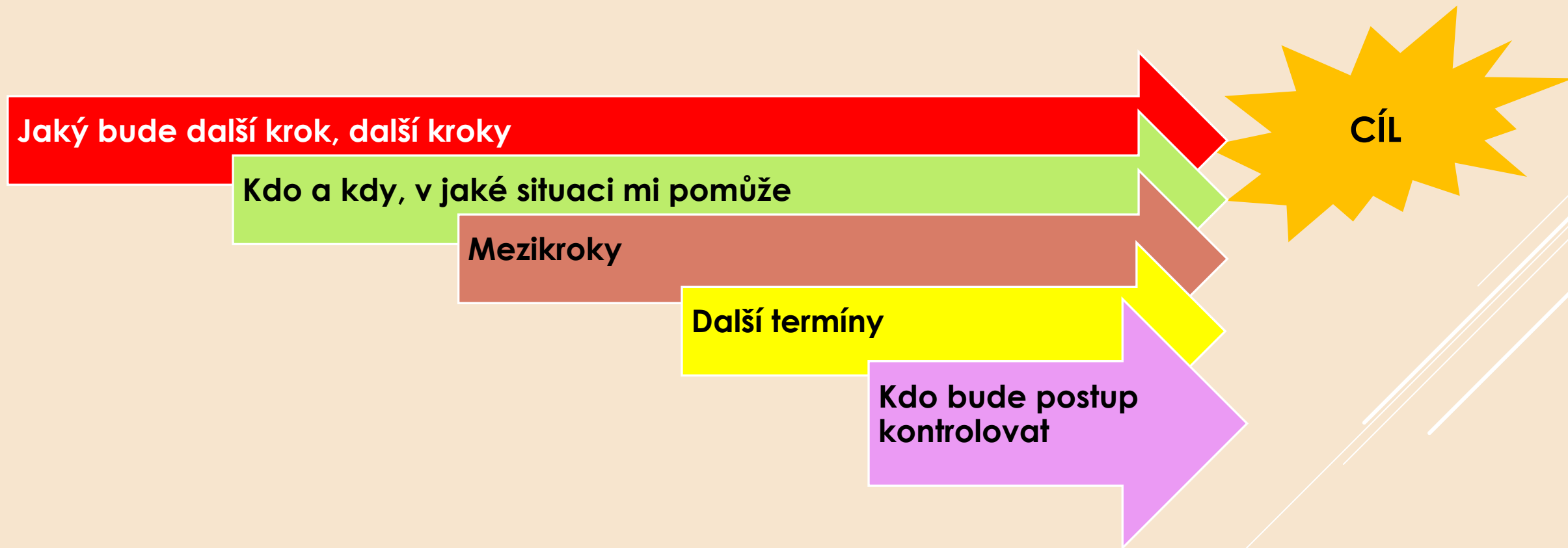
CÍL

Popsání přítomnosti – v jaké situaci jsem dnes

Hledání a výběr podpůrných
osob, které chci pozvat a o
kterých si myslím, že by mně
mohli podpořit

**Jaké jsou moje
silné stránky**

PATH – 2 - REALIZACE

Osobní plánování mé budoucnosti

Jméno

Tento deník ti pomůže k tomu, aby jsi se mohl připravit na rozhovor o své budoucnosti a aby jsi se také mohl o své budoucnosti sám rozhodnout